

Věstník MZd ČR, částka 6/2005

ZPRÁVY A SDĚLENÍ

1.

VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY PRO SPECIALIZACE NELÉKAŘSKÝCH ZDRAVOTNICKÝCH POVOLÁNÍ

ZN.: 3176/05 /VVO

REF.: Lenka Hladíková, Bc., tel.: 22497 linka 2553

Podle zákona [č. 96/2004 Sb.](#), o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních) zveřejňuje Ministerstvo zdravotnictví k zajištění specializačního vzdělávání nelékařských zdravotnických povolání tyto vzdělávací programy:

*Vzdělávací program akreditovaného kvalifikačního kurzu k získání způsobilosti k výkonu povolání -
Sanitář pro operační sál*

Pořádá:

Akreditované zařízení, kterému byla udělena akreditace Ministerstvem zdravotnictví ČR.

Uplatnění absolventů:

Pod odborným dohledem, resp. přímým vedením zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování ošetrovatelské péče bez odborného dohledu pracují ve zdravotnických zařízeních na úseku operačního oddělení, centrální sterilizace a centrální úpravně lůžek ve výkonu povolání Sanitář pro operační sál.

Materiální zabezpečení kurzu:

Odborná praxe musí být zajištěna ve zdravotnickém zařízení; materiální vybavení musí být ve shodě s potřebami pro výkon příslušného povolání.

Profil absolventa akreditovaného kvalifikačního kurzu pro obor Sanitář pro operační sál

Charakteristika:

Absolvent je připraven k výkonu povolání sanitář pro operační sál se znalostí rozsahu svých činností, své odpovědnosti i kompetence a své role v rámci týmu.

Cílové znalosti:

zná etické, právní a psychologické aspekty zdravotnické profese,
zná základy podpory a ochrany zdraví, včetně bezpečnosti a ochrany zdraví pacientů,
personálu a životního prostředí,

zná základy organizace a provozu zdravotnických zařízení, provozu operačních oddělení, centrálních sterilizací a centrálních úpraven lůžek,
 má základní teoretické vědomosti o poskytování první pomoci,
 zná základy poskytování ošetrovatelské péče v rozsahu optimálním pro roli sanitáře pro operační sál,
 zná základy specializované ošetrovatelské péče v rozsahu optimálním pro roli sanitáře pro operační sál.

Cílové dovednosti:

V rozsahu optimálním pro roli sanitáře

upevnění získaných vědomostí a dovedností v poskytování základní ošetrovatelské péče,
 upevnění získaných vědomostí a dovedností při podílení se na specializované ošetrovatelské péči,
 v komunikaci,
 v poskytování první pomoci,
 v péči o prostředí,
 v aplikaci poznatků v týmové práci v přímém kontaktu a spolupráci s jinými profesemi ve zdravotnictví.

Cíl akreditovaného kvalifikačního kurzu:

Cílem je, aby absolvent byl teoreticky i prakticky připraven zajistit základní ošetrovatelskou péči, spolupracovat v rozsahu svých činností při poskytování specializované ošetrovatelské péče, byl schopen poskytnout první pomoc, osvojil si psychologický přístup k nemocnému, získal schopnost respektovat materiální a finanční zdroje a nabyt zkušenosti z týmové práce s příslušníky jiných profesí ve zdravotnictví.

Učební plán

Předmět	počet hodin
I. Teoretická část	100
Základy veřejného zdravotnictví	11
Podpora a ochrana zdraví	21
Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	5
Somatologie	8
Základy zdravotnické psychologie	16
Postupy při poskytování první pomoci	10
Základy práce na operačním sále	29
II. Praktická část	50

Nácvik poskytování první pomoci	10
Technika práce (praxe na operačním oddělení, centrální sterilizaci a centrální úpravně lůžek)	40
Celkem	150

Akreditovaný kvalifikační kurz k získání odborné způsobilosti k výkonu povolání sanitář pro operační sál probíhá:

a) V denní formě studia se specificky odborným charakterem, který zahrnuje nejméně 150 kontaktních hodin, a to nejméně 100 hodin teorie a 50 hodin praxe.

b) V jiné než denní formě studia, jehož celková doba výuky není kratší než doba výuky podle písmene a) a není dotčena úroveň vzdělání.

Podmínky přijetí:

ukončené základní vzdělání,

dovršení věku 18 let,

úspěšné absolvování ústního přijímacího pohovoru.

Metody výuky:

Přednášky, semináře, problémové situace, praktický nácvik dovedností, exkurze, odborný praktický výcvik ve zdravotnickém zařízení.

Způsob zakončení:

Závěrečná zkouška před zkušební komisí dle zkušebního řádu

část teoretická,

část praktická.

Absolvent obdrží osvědčení o získání odborné způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání v oboru Sanitář pro operační sál

Učební osnovy

I. Teoretická část

Základy veřejného zdravotnictví ... 11

Anotace předmětu:

Poskytuje základní informace v oblasti organizace zdravotnických služeb, organizaci a provozu zdravotnických zařízení, o zdravotnických pracovnících – jejich způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání, jejich právní odpovědnosti a etice.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je získání poznatků, které pomohou orientovat se ve struktuře zdravotnických zařízení, v jejich organizaci a provozu, poskytnout informace o způsobilosti k výkonu povolání, kompetencích, etice a právní odpovědnosti zdravotnického pracovníka.

Systém zdravotnictví, ... 2

zdravotní péče,

úloha státu v řízení zdravotnických služeb,

principy všeobecného zdravotního pojištění,

práva pojištěných,

úloha zdravotnického pracovníka v edukaci a prevenci.

Organizace a provoz zdravotnických zařízení, ... 1

organizační řád,

provozní řád.

Zdravotnický pracovník a jeho postavení v pracovním týmu, ... 2

způsobilost k výkonu zdravotnického povolání - legislativní podpora,

celoživotní vzdělávání zdravotnických pracovníků,

kompetence a týmová práce.

Právní odpovědnost zdravotnického pracovníka, ... 2

povinná mlčenlivost,

povinnosti, odpovědnost a práva stanovená zákoníkem práce.

Etika zdravotnického pracovníka, ... 4

úvod do problematiky,

práva pacientů,

profesní etické kodexy.

Podpora a ochrana zdraví ... 21

Anotace předmětu:

Předmět poskytuje informace z oborů mikrobiologie, epidemiologie o šíření nákaz a hygienicko epidemiologických aspektech, které hrají důležitou roli v ochraně a podpoře zdraví jak nemocných, tak zdravotnických pracovníků.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je získání základních poznatků v oblasti ochrany a podpory zdraví a aplikaci opatření ochrany zdraví při práci sanitáře pro operační sál.

Hygiena a její význam, ... 5

riziková pracoviště,

bezpečnost a ochrana zdraví jak nemocných, tak zdravotnických pracovníků,

manipulace s prádlem,

mechanizace úklidových prací.

Základní pojmy z mikrobiologie a epidemiologie ... 6

Všeobecné poznatky o infekčních onemocněních ... 3

způsoby přenosu

(nozokomiální nákazy, AIDS/HIV, virové hepatitidy apod.)

jejich prevence.

Základní pojmy - dezinfekce, dezinsekce, deratizace, ... 5

zásady, metody a prostředky dezinfekce ve zdravotnické praxi.

Hygienické požadavky a pracovní postupy pro zabezpečení ... 2

hygieny pracovního prostředí v provozu operačních oddělení,

oddělení centrálních sterilizací a centrálních úpraven lůžek.

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci /dále jen BOZP/ ... **5**

Anotace předmětu:

Předmět poskytuje informace o bezpečnosti a ochraně zdraví, o povinnostech a opatřeních, které je nutno v rámci této ochrany dodržovat.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je získání poznatků v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví, o povinnostech pracovníků a organizací, které nutno v rámci BOZP dodržovat.

Poslání BOZP ... 1

povinnosti organizace, pracovníka, státní odborný dozor.

Zásady bezpečné práce s technickým zařízením, ... 1

elektřina, plyn, ionizující záření, tlakové nádoby, výtahy apod.

Osobní ochranné pracovní prostředky, ... 1

jejich poskytování a používání,

povinnosti pracovníka a organizace při vzniku pracovního úrazu

a nemoci z povolání.

Specifika BOZP na zdravotnických pracovištích. ... 1

Základní povinnosti v požární ochraně, ... 1

hasící prostředky, prevence.

Somatologie ... 8

Anotace předmětu:

Předmět je koncipován jako teoretický základ pro pochopení stavby lidského těla, základních funkcí organismu a jejich vzájemných souvislostí.

Cíl:

Cílem předmětu je získání základních poznatků v anatomii a fyziologii lidského těla.

Stavba lidského těla,

buňka, tkáň, orgány, organizmus.

Systémy lidského těla

pohybový,
svalový,
oběhový,
dýchací,
trávicí,
vylučovací a močový,
nervový,
kožní.

Žlázy s vnitřní sekrecí.

Smysly a smyslové orgány.

Zdravotnická psychologie a nácvik komunikativních dovedností ... 16

Anotace předmětu:

Předmět je koncipován jako teoretický základ aplikace psychologického přístupu k nemocným a následné aplikaci teoretických poznatků při nácviku komunikativních dovedností.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je získání základních poznatků zdravotnické psychologie a jejich aplikace v komunikaci s nemocnými, rodinou nemocného i v rámci pracovního týmu.

Význam psychologie pro zdravotnického pracovníka. ... 2

Psychologie nemocného, ... 2

nemoc jako náročná životní situace,

neadaptivní chování.

Komunikace, ... 6

komunikační prostředky, jejich využití v sociální interakci,
návčik komunikativních dovedností.

Interpersonální vztahy. ... 2

Řešení problémových situací a příkladů psychologického přístupu4
k nemocným, rodinám a spolupracovníkům.

Postupy při poskytování první pomoci ... 20

Teoretická část ... 10

Anotace předmětu:

Předmět je koncipován jako teoretický základ pro orientaci v metodice a aplikaci postupů první pomoci.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je poskytnout základní znalosti v problematice poskytování první pomoci.

Úvod do problematiky první pomoci,

postup při poskytování základní první pomoci,

neodkladná resuscitace,

stavy vyžadující první pomoc a prevence komplikací

rány,

krvácení,

bezvědomí a křečové stavy,

šok, kolaps,

náhlé příhody břišní,

poranění hlavy, krku, páteře a míchy, hrudníku, břicha,

poranění kostí a kloubů,

popálení, poleptání, poranění elektrickým proudem, poškození chladem,

úpal, úžeh,

akutní otravy, drogová závislost,

psychické poruchy,

cizí těleso v oku, uchu, dýchacích cestách.

Praktická část ... 10

Anotace předmětu:

Předmět je koncipován jako praktický základ pro upevnění získaných dovedností a získání schopnosti jejich realizace v praxi.

Cíl předmětu:

Cílem praktické části předmětu je vybavit studující praktickými dovednostmi, resp. získání zkušeností z aplikace teoretických poznatků v poskytování první pomoci

neodkladná resuscitace,
stavění krvácení,
obvazová technika,
polohování a transport raněného.
Základy práce na operačním sále, v centrální sterilizaci ... 29
a v centrální úpravně lůžek

Anotace předmětu:

Předmět je koncipován jako teoretický základ a názorná demonstrace pro vytvoření základních profesionálních dovedností v rozsahu potřebném pro sanitáře pro operační sál.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu získání základních poznatků v základech práce na operačním oddělení na oddělení centrální sterilizace a centrální úpravně lůžek.

Organizace provozu na operačních odděleních, na odděleních centrální sterilizace a centrální úpravně lůžek.

Specifika práce při manipulaci s tlakovými nádobami a plyny používanými při poskytování zdravotní péče (medicinální plyny), se zdravotnickými prostředky - přístroji, nástroji a zařízeními operačních oddělení, oddělení centrálních sterilizací a centrálních úpravěn lůžek a péče o ně.

Podíl sanitáře na příjmu, překlada a transportu pacienta v rámci operačního oddělení.

Podíl sanitáře na transportu biologického a zdravotnického materiálu a prostředků.

Podíl sanitáře pro operační sál na likvidaci biologického materiálu a materiálu po operaci.

Hygienická péče o nemocného, polohování nemocného - metodika fixace, bezpečnost a prevence proleženin, úprava těla zemřelého.

Specifika přípravy zdravotnických prostředků - obvazového materiálu na operačním oddělení a na oddělení centrální sterilizace, asistence sanitáře pro operační sál při přikládání obvazových materiálů, snímání tvrdých obvazů pacienta.

Podíl sanitáře pro operační sál na přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků a léčivých přípravků.

Předsterilizační příprava zdravotnických prostředků.

Podíl Sanitáře pro operační sál při ošetřovatelských výkonech na úseku operačního oddělení.

Exkurze na operačním oddělení, na oddělení centrální sterilizace nebo centrální úpravně lůžek.

II. Praktická část

Technika práce ... 40

(praxe na operačním oddělení, centrální sterilizaci a centrální úpravně lůžek)

Anotace předmětu:

Praktická část předmětu je koncipována jako základ pro upevnění získaných dovedností a získání schopnosti jejich realizace v praxi v rozsahu potřebném pro Sanitáře pro operační sál na operačním oddělení.

Cíl:

Cílem praktické části je vybavit studující praktickými dovednostmi, resp. získání zkušeností z aplikace teoretických poznatků v poskytování základní ošetrovatelské péče a získání zkušeností z týmové práce.

Praxe je zaměřena na získání praktických dovedností

- v poskytování hygienické péče,
- v asistenci při ošetrovatelských výkonech na úseku operačního oddělení,
- v péči o biologický materiál a zdravotnické prostředky,
- v přípravě zdravotnických prostředků - obvazového materiálu,
- v péči o prostředí a zdravotnické prostředky - přístroje a pomůcky,
- v asistenci při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků a léčivých přípravků,
- v péči o prádlo,
- v komunikaci s nemocným,
- v komunikaci v rámci týmu.

Praktická část předmětu postupy při poskytování první pomoci ... 10

/anotace, cíl a náplň uvedena pod teoretickou částí předmětu/

Seznam literatury:

1. Duda, M.; a spol. Práce sestry na operačním sále. Praha: Grada 2000. 389 s. ISBN 80-7169-642-0.
2. Ertlová, F.; Mucha, J.; a kol.; Přednemocniční neodkladná péče. Brno: NCO NZO 2003. 368 s. ISBN 80-7013-379-1.
3. Haškovcová, H. České ošetrovatelství 5. Manuálek o etice. Brno: IDV PZ 2000. 46s. ISBN 80-7013-310-4.
4. Haškovcová, H. Práva pacientů. Brno: IDV PZ 1996. 176s. ISBN 80-902163-0-7.
5. Jobánková, M.; a kol. Kapitoly z psychologie pro zdravotnické pracovníky. Brno: IDV PZ 2002. 225s. ISBN 80-7013-365-1.
6. Melicherčíková, V. Sterilizace a dezinfekce ve zdravotnictví. Praha: Grada 1998. 102s. ISBN 80-7169-442-8.
7. Prudil, L. Základy právní odpovědnosti ve zdravotnictví. Brno: IDV PZ 2002. 82s. ISBN 80-7013-371-6.

8. Zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů / zákon o nelékařských zdravotnických povoláních/. Sbírka zákonů, částka 30, 2004, č. 96. s. 1452 -1479.
9. Etický kodex zdravotnického pracovníka nelékařských oborů. Věstník Ministerstva zdravotnictví ČR, částka 7, 2004, č. 8, s. 10-11.

*Vzdělávací program akreditovaného kvalifikačního kurzu k získání způsobilosti k výkonu povolání -
Všeobecný sanitář*

Pořádá:

Akreditované zařízení, kterému byla udělena akreditace Ministerstvem zdravotnictví ČR.

Uplatnění absolventů:

Pod odborným dohledem, resp. přímým vedením zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování ošetrovatelské péče bez odborného dohledu pracují ve zdravotnických zařízeních ve výkonu povolání Všeobecný sanitář.

Materiální zabezpečení kurzu:

Odborná praxe musí být zajištěna ve zdravotnickém zařízení; materiální vybavení musí být ve shodě s potřebami pro výkon příslušného povolání.

Profil absolventa akreditovaného kvalifikačního kurzu pro obor Všeobecný sanitář

Charakteristika:

Absolvent je připraven k výkonu povolání Všeobecný sanitář se znalostí rozsahu svých činností, své odpovědnosti i kompetence a své role v rámci týmu.

Cílové znalosti:

- zná etické, právní a psychologické aspekty zdravotnické profese,
- zná základy podpory a ochrany zdraví, včetně bezpečnosti a ochrany zdraví pacientů, personálu a životního prostředí,
- zná základy organizace a provozu zdravotnických zařízení,
- má základní teoretické vědomosti o poskytování první pomoci,
- zná základy poskytování ošetrovatelské péče v rozsahu optimálním pro roli sanitáře,
- zná základy specializované ošetrovatelské péče v rozsahu optimálním pro roli sanitáře.

Cílové dovednosti:

V rozsahu optimálním pro roli všeobecného sanitáře

- upevnění získaných vědomostí a dovedností v poskytování základní ošetrovatelské péče,
- upevnění získaných vědomostí a dovedností při podílení se na specializované ošetrovatelské péči,
- v komunikaci,
- v poskytování první pomoci,
- v péči o prostředí,
- v aplikaci poznatků v týmové práci v přímém kontaktu a spolupráci s jinými profesemi ve

zdravotnictví.

Cíl akreditovaného kvalifikačního kurzu:

Cílem je, aby absolvent byl teoreticky i prakticky připraven zajistit základní ošetrovatelskou péči, spolupracovat v rozsahu svých činností při poskytování specializované ošetrovatelské péče, byl schopen poskytnout první pomoc, osvojil si psychologický přístup k nemocnému, získal schopnost respektovat materiální a finanční zdroje a nabyt zkušenosti z týmové práce s příslušníky jiných profesí ve zdravotnictví.

Učební plán

Předmět	počet hodin
I. Teoretická část	100
Základy veřejného zdravotnictví	11
Podpora a ochrana zdraví	19
Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	5
Somatologie	8
Základy zdravotnické psychologie	16
Postupy při poskytování první pomoci	10
Ošetrovatelská péče	20
Specifika péče o nemocné s klinickým onemocněním	11
II. Praktická část	50
Nácvik poskytování první pomoci	10
Technika práce (praxe na lůžkovém oddělení)	40
Celkem	150

Akreditovaný kvalifikační kurz k získání odborné způsobilosti k výkonu povolání všeobecný sanitář probíhá:

a) V denní formě studia se specificky odborným charakterem, který zahrnuje nejméně 150 kontaktních hodin, a to nejméně 100 hodin teorie a 50 hodin praxe.

b) V jiné než denní formě studia, jehož celková doba výuky není kratší než doba výuky podle písmene a) a není dotčena úroveň vzdělání.

Podmínky přijetí:

ukončené základní vzdělání,
dovršení věku 18 let,

úspěšné absolvování ústního přijímacího pohovoru.

Metody výuky:

Přednášky, semináře, problémové situace, metody názorně demonstrační, praktický nácvik dovedností, exkurze, odborný praktický výcvik ve zdravotnickém zařízení.

Způsob zakončení:

Závěrečná zkouška před zkušební komisí dle zkušebního řádu

část teoretická,

část praktická.

Absolvent obdrží osvědčení o získání odborné způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání v oboru Všeobecný sanitář.

Učební osnovy

I. Teoretická část

Základy veřejného zdravotnictví ... 11

Anotace předmětu:

Poskytuje základní informace v oblasti organizace zdravotnických služeb, organizaci a provozu zdravotnických zařízení, o zdravotnických pracovnících - jejich způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání, jejich právní odpovědnosti a etice.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je získání poznatků, které pomohou orientovat se ve struktuře zdravotnických zařízení, v jejich organizaci a provozu, poskytnout informace o způsobilosti k výkonu povolání, kompetencích, etice a právní odpovědnosti zdravotnického pracovníka.

Systém zdravotnictví, ... 2

zdravotní péče,

úloha státu v řízení zdravotnických služeb,

principy všeobecného zdravotního pojištění,

práva pojištěných,

úloha zdravotnického pracovníka v edukaci a prevenci.

Organizace a provoz zdravotnických zařízení, ... 1

organizační řád,

provozní řád.

Zdravotnický pracovník a jeho postavení v pracovním týmu, ... 2

způsobilost k výkonu zdravotnického povolání - legislativní podpora,

celoživotní vzdělávání zdravotnických pracovníků,

kompetence a týmová práce.

Právní odpovědnost zdravotnického pracovníka, ... 2

povinná mlčenlivost,

povinnosti, odpovědnost a práva stanovená zákoníkem práce.

Etika zdravotnického pracovníka, ... 4

úvod do problematiky,

práva pacientů,

profesní etické kodexy.

Podpora a ochrana zdraví ... 19

Anotace předmětu:

Předmět poskytuje informace z oborů mikrobiologie, epidemiologie, o šíření nákaz a hygienicko epidemiologických aspektech, které hrají důležitou roli v ochraně a podpoře zdraví jak nemocných, tak zdravotnických pracovníků.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je získání základních poznatků v oblasti ochrany a podpory zdraví a aplikaci opatření ochrany zdraví v provozu zdravotnického zařízení při práci všeobecného sanitáře.

Hygiena a její význam, ... 5

riziková pracoviště,

bezpečnost a ochrana zdraví jak nemocných, tak zdravotnických pracovníků,

manipulace s prádlem,

mechanizace úklidových prací.

Základní pojmy z mikrobiologie a epidemiologie. ... 6

Všeobecné poznatky o infekčních onemocněních ... 3

způsoby přenosu

(nozokomiální nákazy, AIDS/HIV, virové hepatitidy apod.)

jejich prevence.

Základní pojmy - dezinfekce, dezinfekce, deratizace, ... 5

zásady, metody a prostředky dezinfekce ve zdravotnické praxi.

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci /dále jen BOZP/ ... 5

Anotace předmětu:

Předmět poskytuje informace o bezpečnosti a ochraně zdraví, o povinnostech a opatřeních, které je nutno v rámci této ochrany dodržovat.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je získání poznatků v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví, o povinnostech pracovníků a organizací, které nutno v rámci BOZP dodržovat.

Poslání BOZP ... 1

povinnosti organizace, pracovníka, státní odborný dozor.

Zásady bezpečné práce s technickým zařízením, ... 1

elektřina, plyn, ionizující záření, tlakové nádoby, výtahy apod.

Osobní ochranné pracovní prostředky, ... 1

jejich poskytování a používání,

povinnosti pracovníka a organizace při vzniku pracovního úrazu

a nemoci z povolání.

Specifika BOZP na zdravotnických pracovištích. ... 1

Základní povinnosti v požární ochraně, ... 1

hasící prostředky, prevence.

Somatologie ... 8

Anotace předmětu:

Předmět je koncipován jako teoretický základ pro pochopení stavby lidského těla, základních funkcí organismu a jejich vzájemných souvislostí.

Cíl:

Cílem předmětu je získání základních poznatků v anatomii a fyziologii lidského těla.

Stavba lidského těla,

buňka, tkáň, orgány, organismu.

Systémy lidského těla

pohybový,
svalový,
oběhový,
dýchací,

trávicí,
vylučovací a močový,
nervový,
kožní.

Žlázy s vnitřní sekrecí.

Smysly a smyslové orgány.

Zdravotnická psychologie a nácvik komunikativních dovedností ... 16

Anotace předmětu:

Předmět je koncipován jako teoretický základ aplikace psychologického přístupu k nemocným a následné aplikaci teoretických poznatků při nácviku komunikativních dovedností.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je získání základních poznatků zdravotnické psychologie a jejich aplikace v komunikaci s nemocnými, rodinou nemocného i v rámci pracovního týmu.

Význam psychologie pro zdravotnického pracovníka. ... 2

Psychologie nemocného, ... 2

nemoc jako náročná životní situace,

neadaptivní chování.

Komunikace, ... 6

komunikační prostředky, jejich využití v sociální interakci,

nácvik komunikativních dovedností.

Interpersonální vztahy. ... 2

Řešení problémových situací a příkladů psychologického přístupu ... 4

k nemocným, rodinám a spolupracovníkům.

Postupy při poskytování první pomoci ... 20

Teoretická část ... 10

Anotace předmětu:

Předmět je koncipován jako teoretický základ pro orientaci v metodice a aplikaci postupů první pomoci.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je poskytnout základní znalosti v problematice poskytování první pomoci.

Úvod do problematiky první pomoci,

postup při poskytování základní první pomoci,

neodkladná resuscitace,

stavy vyžadující první pomoc a prevence komplikací

rány,

krvácení,

bezvědomí a křečové stavy,

šok, kolaps,

náhlé příhody břišní,

poranění hlavy, krku, páteře a míchy, hrudníku, břicha,

poranění kostí a kloubů,

popálení, poleptání, poranění elektrickým proudem, poškození chladem,

úpal, úžeh,

akutní otravy, drogová závislost,

psychické poruchy,

cizí těleso v oku, uchu, dýchacích cestách.

Praktická část ... 10

Anotace předmětu:

Předmět je koncipován jako praktický základ pro upevnění získaných dovedností a získání schopnosti jejich realizace v praxi.

Cíl předmětu:

Cílem praktické části předmětu je vybavit studující praktickými dovednostmi, resp. získání zkušeností z aplikace teoretických poznatků v poskytování první pomoci.

neodkladná resuscitace,

stavění krvácení,

obvazová technika,

polohování a transport raněného.

Ošetřovatelská péče ... 20

Anotace předmětu:

Předmět je koncipován jako teoretický základ a názorná demonstrace pro vytvoření základních profesionálních dovedností v rozsahu potřebném pro všeobecného sanitáře ve zdravotnickém provozu.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu získání základních poznatků v oboru ošetřovatelství

Úvod do problematiky

Osobnost sanitáře a jeho postavení v týmu.

Zajištění kvality poskytované péče

péče o lůžko, úprava lůžka bez nemocného, s nemocným,

hygienická péče o děti a dospělé – ranní a večerní toaleta, celková koupel, péče o

vyprazdňování nemocných, osobní a ložní prádlo,
dodržování, hygienických požadavků při manipulaci s jídlem a kultury stolování,
péče o výživu nemocných a dospělých,
péče o dostatečný odpočinek a spánek nemocných,
v polohování – polohy nemocných, prevence proleženin, bezpečnost manipulace s
nemocným,
aplikaci tepla a chladu,
příjem, přeložení a propuštění do domácího ošetřování,
péče o umírajícího a mrtvé tělo.

Péče o prostředí a zdravotnické prostředky

typy lůžek, základní vybavení a pomůcky doplňující lůžko,
péče o pomůcky – dezinfekce, sterilizace,
spolupráce sanitáře při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků a
zdravotnických prostředků,
manipulace s tlakovými lahvemi a medicínálními plyny.

Úkoly sanitáře při zajišťování sběru, odběru a likvidaci biologického materiálu.

Úkoly sanitáře při přípravě obvazového materiálu.

Specifika péče o nemocné s klinickými onemocněními ... 11

Anotace předmětu:

Předmět je koncipován jako teoretický základ pro orientaci v péči o nemocné s klinickými onemocněními.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je získání základních poznatků v poskytování specializované ošetrovatelské péče v rozsahu potřebném pro všeobecného sanitáře.

Specifika práce všeobecného sanitáře v péči o nemocné na oddělení:

interním,
chirurgickém,
ortopedickém,
neurologickém,
psychiatrickém,
dětském.

II. Praktická část

Technika práce (praxe na lůžkovém oddělení) ... 40

Anotace předmětu:

Praktická část předmětu je koncipována jako základ pro upevnění získaných dovedností a získání schopnosti jejich realizace v praxi v rozsahu potřebném pro všeobecného sanitáře.

Cíl:

Cílem praktické části je vybavit studující praktickými dovednostmi, resp. získání zkušeností z aplikace teoretických poznatků v poskytování základní ošetrovatelské péče a získání zkušeností z týmové práce.

Praxe je zaměřena na získání praktických dovedností

- v péči o prostředí a zdravotnické prostředky – pomůcky a přístroje,
- v péči o prádlo,
- v manipulaci se stravou,
- v manipulaci s tlakovými nádobami a medicínami plyny,
- v manipulaci s lůžkem a pomůckami doplňující lůžko a péče o ně,
- v asistenci při poskytování základní ošetrovatelské péče,
- v asistenci při poskytování specializované péče,
- v asistenci při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků a léčivých přípravků,
- v asistenci při péči o tělo zemřelého,
- v komunikaci s nemocným,
- v komunikaci v rámci týmu.

Praktická část předmětu postupy při poskytování první pomoci ... 10

/anotace, cíl a náplň uvedena pod teoretickou částí předmětu/

Seznam literatury:

1. Ertlová, F.; Mucha, J.; a kol.; Přednemocniční neodkladná péče. Brno: NCO NZO 2003. 368 s. ISBN 80-7013-379-1.
2. Haškovcová, H. České ošetrovatelství 5. Manuálek o etice. Brno: IDV PZ 2000. 46s. ISBN 80-7013-310-4.
3. Haškovcová, H. Práva pacientů. Brno: IDV PZ 1996. 176s. ISBN 80-902163-0-7
4. Jobánková, M.; a kol. Kapitoly z psychologie pro zdravotnické pracovníky. Brno: IDV PZ 2002. 225s. ISBN 80-7013-365-1.
5. Melicherčíková, V. Sterilizace a dezinfekce ve zdravotnictví. Praha: Grada 1998. 102s. ISBN 80-7169-442-8.
6. Prudil, L. Základy právní odpovědnosti ve zdravotnictví. Brno: IDV PZ 2002. 82s. ISBN 80-7013-371-6.
7. Zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů /zákon o nelékařských zdravotnických povoláních/. Sbírka zákonů, částka 30, 2004, č. 96. s. 1452 –1479.
8. Etický kodex zdravotnického pracovníka nelékařských oborů. Věstník Ministerstva zdravotnictví ČR, částka 7, 2004, č. 8, s. 10-11.

*Vzdělávací program akreditovaného kvalifikačního kurzu k získání způsobilosti k výkonu povolání -
Sanitář pro zařízení lékárenské péče*

Pořádá:

Akreditované zařízení, kterému byla udělena akreditace Ministerstvem zdravotnictví ČR.

Uplatnění absolventů:

Pod odborným dohledem, resp. přímým vedením zdravotnického pracovníka způsobilého k

poskytování lékárenské péče bez odborného dohledu pracují v zařízeních lékárenské péče ve výkonu povolání Sanitář pro zařízení lékárenské péče.

Materiální zabezpečení kurzu:

Odborná praxe musí být zajištěna v zařízení lékárenské péče; materiální vybavení musí být ve shodě s potřebami pro výkon příslušného povolání.

Profil absolventa akreditovaného kvalifikačního kurzu pro obor sanitář pro zařízení lékárenské péče

Charakteristika:

Absolvent je připraven k výkonu povolání sanitář pro zařízení lékárenské péče se znalostí rozsahu svých činností, své odpovědnosti i kompetence a své role v rámci týmu.

Cílové znalosti:

zná etické, právní a psychologické aspekty zdravotnické profese,
zná základy podpory a ochrany zdraví, včetně bezpečnosti a ochrany zdraví klientů,
personálu a životního prostředí,
zná základy organizace a provozu zdravotnických zařízení, včetně provozu zařízení
lékárenské péče,

Pozn.: zařízení lékárenské péče jsou rovněž zdravotnickými zařízeními

má základní teoretické vědomosti o poskytování první pomoci,
zná základy poskytování lékárenské péče v rozsahu optimálním pro roli Sanitáře pro
zařízení lékárenské péče.

Cílové dovednosti:

V rozsahu optimálním pro roli sanitáře

upevnění získaných vědomostí a dovedností v pomocné a obslužné činnosti při poskytování
lékárenské péče,
v poskytování první pomoci,
v komunikaci,
v péči o prostředí,
v aplikaci poznatků v týmové práci v přímém kontaktu a spolupráci s jinými profesemi ve
zdravotnictví.

Cíl akreditovaného kvalifikačního kurzu:

Cílem je, aby absolvent byl teoreticky i prakticky připraven zajistit pomocné a obslužné činnosti při poskytování lékárenské péče, spolupracovat v rozsahu svých činností při poskytování lékárenské péče, byl schopen poskytnout první pomoc, osvojil si psychologický přístup ke klientům, získal schopnost respektovat materiální a finanční zdroje a nabyt zkušenosti z týmové práce s příslušníky jiných profesí v lékárenské péči.

Učební plán

Předmět

počet hodin

I. Teoretická část	100
Základy veřejného zdravotnictví	11
Podpora a ochrana zdraví	21
Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	5
Somatologie	8
Základy zdravotnické psychologie	16
Postupy při poskytování první pomoci	10
Základy poskytování lékařské péče	29
II. Praktická část	50
Nácvik poskytování první pomoci	10
Technika práce (praxe v zařízení lékařské péče)	40
Celkem	150

Akreditovaný kvalifikační kurz k získání odborné způsobilosti k výkonu povolání sanitář pro zařízení lékařské péče probíhá:

a) V denní formě studia se specificky odborným charakterem, který zahrnuje nejméně 150 kontaktních hodin, a to nejméně 100 hodin teorie a 50 hodin praxe.

b) V jiné než denní formě studia, jehož celková doba výuky není kratší než doba výuky podle písmene a) a není dotčena úroveň vzdělání.

Podmínky přijetí:

ukončené základní vzdělání,
dovršení věku 18 let,
úspěšné absolvování ústního přijímacího pohovoru.

Metody výuky:

přednášky, semináře, problémové situace, praktický nácvik dovedností, exkurze, odborný praktický výcvik ve zdravotnickém zařízení lékařské péče.

Způsob zakončení:

Závěrečná zkouška před zkušební komisí dle zkušebního řádu

část teoretická,
část praktická.

Absolvent obdrží osvědčení o získání odborné způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání v oboru Sanitář pro zařízení lékařské péče.

Učební osnovy

I. Teoretická část

Základy veřejného zdravotnictví ... 11

Anotace předmětu:

Poskytuje základní informace v oblasti organizace zdravotnických služeb, organizaci a provozu zdravotnických zařízení, o zdravotnických pracovnících – jejich způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání, jejich právní odpovědnosti a etice.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je získání poznatků, které pomohou orientovat se ve struktuře zdravotnických zařízení, v jejich organizaci a provozu, poskytnout informace o způsobilosti k výkonu povolání, kompetencích, etice a právní odpovědnosti zdravotnického pracovníka.

Systém zdravotnictví, ... 2

zdravotní péče,

úloha státu v řízení zdravotnických služeb,

principy všeobecného zdravotního pojištění,

práva pojištěných,

úloha zdravotnického pracovníka v edukaci a prevenci.

Organizace a provoz zdravotnických zařízení, ... 1

organizační řád,

provozní řád.

Zdravotnický pracovník a jeho postavení v pracovním týmu, ... 2

způsobilost k výkonu zdravotnického povolání - legislativní podpora,

celoživotní vzdělávání zdravotnických pracovníků,

kompetence a týmová práce.

Právní odpovědnost zdravotnického pracovníka, ... 2

povinná mlčenlivost,

povinnosti, odpovědnost a práva stanovená zákoníkem práce.

Etika zdravotnického pracovníka, ... 4

úvod do problematiky,

práva pacientů,

profesní etické kodexy.

Podpora a ochrana zdraví ... 21

Anotace předmětu:

Předmět poskytuje informace z oborů mikrobiologie, epidemiologie o šíření nákaz a hygienicko epidemiologických aspektech, které hrají důležitou roli v ochraně a podpoře zdraví jak klientů, tak zdravotnických pracovníků.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je získání základních poznatků v oblasti ochrany a podpory zdraví a aplikaci opatření ochrany zdraví při práci sanitáře pro zařízení lékárenské péče.

Hygiena a její význam, ... 5

riziková pracoviště,

bezpečnost a ochrana zdraví jak klientů, tak zdravotnických pracovníků,

manipulace s prádlem,

mechanizace úklidových prací.

Základní pojmy z mikrobiologie a epidemiologie. ... 6

Všeobecné poznatky o infekčních onemocněních ... 3

způsoby přenosu

(nozokomiální nákazy, AIDS/HIV, virové hepatitidy apod.)

jejich prevence.

Základní pojmy - dezinfekce, dezinfekce, deratizace, ... 5

zásady, metody a prostředky dezinfekce ve zdravotnické praxi.

Hygienické požadavky a pracovní postupy pro zabezpečení ... 2

hygieny pracovního prostředí včetně prostředí pro aseptickou přípravu

v lékárně.

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci /dále jen BOZP/ ... 5

Anotace předmětu:

Předmět poskytuje informace o bezpečnosti a ochraně zdraví, o povinnostech a opatřeních, které je nutno v rámci této ochrany dodržovat.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je získání poznatků v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví, o povinnostech

pracovníků a organizací, které nutno v rámci BOZP dodržovat.

Poslání BOZP ... 1

povinnosti organizace, pracovníka, státní odborný dozor.

Zásady bezpečné práce s technickým zařízením, ... 1

elektrina, plyn, ionizující záření, tlakové nádoby, výtahy apod.

Osobní ochranné pracovní prostředky, ... 1

jejich poskytování a používání,

povinnosti pracovníka a organizace při vzniku pracovního úrazu

a nemoci z povolání.

Specifika BOZP na zdravotnických pracovištích. ... 1

Základní povinnosti v požární ochraně, ... 1

hasící prostředky, prevence.

Somatologie ... 8

Anotace předmětu:

Předmět je koncipován jako teoretický základ pro pochopení stavby lidského těla, základních funkcí organismu a jejich vzájemných souvislostí.

Cíl:

Cílem předmětu je získání základních poznatků v anatomii a fyziologii lidského těla.

Stavba lidského těla,

buňka, tkáň, orgány, organizmus.

Systémy lidského těla

pohybový,
svalový,
oběhový,
dýchací,
trávicí,
vylučovací a močový,
nervový,
kožní.

Žlázy s vnitřní sekrecí.

Smysly a smyslové orgány.

Zdravotnická psychologie a nácvik komunikativních dovedností ... 16

Anotace předmětu:

Předmět je koncipován jako teoretický základ aplikace psychologického přístupu ke klientům a následné aplikaci teoretických poznatků při nábízení komunikativních dovedností.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je získání základních poznatků zdravotnické psychologie a jejich aplikace v komunikaci s klienty i v rámci pracovního týmu.

Význam psychologie pro zdravotnického pracovníka ... 2

Psychologie nemocného, ... 2

nemoc jako náročná životní situace,

neadaptivní chování

Komunikace, ... 6

komunikační prostředky, jejich využití v sociální interakci,

nácvik komunikativních dovedností

Interpersonální vztahy ... 2

Řešení problémových situací a příkladů psychologického přístupu⁴

ke klientům a spolupracovníkům

Postupy při poskytování první pomoci ... 20

Teoretická část ... 10

Anotace předmětu:

Předmět je koncipován jako teoretický základ pro orientaci v metodice a aplikaci postupů první pomoci.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je poskytnout základní znalosti v problematice poskytování první pomoci.

Úvod do problematiky první pomoci,

postup při poskytování základní první pomoci,

neodkladná resuscitace,

stavy vyžadující první pomoc a prevence komplikací

rány,
krvácení,
bezvědomí a křečové stavy,
šok, kolaps,

náhlé příhody břichní,
poranění hlavy, krku, páteře a míchy, hrudníku, břicha,
poranění kostí a kloubů,
popálení, poleptání, poranění elektrickým proudem, poškození chladem,
úpal, úžeh,
akutní otravy, drogová závislost,
psychické poruchy,
cizí těleso v oku, uchu, dýchacích cestách.
Praktická část ... 10

Anotace předmětu:

Předmět je koncipován jako praktický základ pro upevnění získaných dovedností a získání schopnosti jejich realizace v praxi.

Cíl předmětu:

Cílem praktické části předmětu je vybavit studující praktickými dovednostmi, resp. získání zkušeností z aplikace teoretických poznatků v poskytování první pomoci

neodkladná resuscitace,

stavění krvácení,

obvazová technika,

polohování a transport raněného.

Základy poskytování lékařské péče ... 29

Anotace předmětu:

Předmět je koncipován jako teoretický základ pro vytvoření základních profesionálních dovedností v rozsahu potřebném pro sanitáře pro zařízení lékařské péče.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je získání základních poznatků v lékařské péči.

Specifika organizace provozu zařízení lékařské péče/ lékárny a výdejny zdravotnických prostředků/,

jejich organizační návaznost na další zdravotnická zařízení, resp.oddělení nemocnic.

Podíl sanitáře pro zařízení lékařské péče při přejímce, ukládání, označování léčiv a zdravotnických prostředků.

Zásady péče o laboratorní sklo a laboratorní pomůcky.

Podíl sanitáře pro zařízení lékařské péče při údržbě a sanitaci zdravotnických prostředků.

Příprava čištěné vody – druhy zařízení, obsluha, kontrola.

Podíl Sanitáře pro zařízení lékařské péče při přípravě léčivých přípravků, zkoumadel a

diagnostických zdravotnických prostředků in vitro.

Podíl sanitáře při přejímce, ukládání, označování léčiv a zdravotnických prostředků.

Specifika práce s nebezpečnými látkami – zásady práce, standardní postupy při odstraňování havárií.

Exkurze v provozu lékárny a výdejny zdravotnických prostředků.

II. Praktická část

Technika práce ... 40

(praxe v zařízení lékárenské péče)

Anotace předmětu:

Praktická část předmětu je koncipována jako základ pro upevnění získaných dovedností a získání schopnosti jejich realizace v praxi v rozsahu potřebném pro obor Sanitář pro zařízení lékárenské péče.

Cíl:

Cílem praktické části je vybavit studující praktickými dovednostmi, resp. získání zkušeností z aplikace teoretických poznatků v poskytování lékárenské péče a získání zkušeností z týmové práce.

Praxe je zaměřena na získání praktických dovedností

v pomocných a obslužných činnostech při poskytování lékárenské péče,

v péči o prostředí a pomůcky,

v péči o prádlo,

v komunikaci s klientem,

v komunikaci v rámci týmu.

Praktická část předmětu postupy při poskytování první pomoci ... 10

/anotace, cíl a náplň uvedena pod teoretickou částí předmětu/

Seznam literatury:

1. Ertlová, F.; Mucha, J.; a kol.; Přednemocniční neodkladná péče. Brno: NCO NZO 2003. 368 s. ISBN 80-7013-379-1.
2. Haškovcová, H. České ošetřovatelství 5. Manuálek o etice. Brno: IDV PZ 2000. 46s. ISBN 80-7013-310-4.
3. Haškovcová, H. Práva pacientů. Brno: IDV PZ 1996. 176s. ISBN 80-902163-0-7.
4. Jobánková, M.; a kol. Kapitoly z psychologie pro zdravotnické pracovníky. Brno: IDV PZ 2002. 225s. ISBN 80-7013-365-1.
5. Melicherčíková, V. Sterilizace a dezinfekce ve zdravotnictví. Praha: Grada 1998. 102s. ISBN 80-7169-442-8.

6. Prudil, L. Základy právní odpovědnosti ve zdravotnictví. Brno: IDV PZ 2002. 82s. ISBN 80-7013-371-6.
7. Zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů /zákon o nelékařských zdravotnických povoláních/. Sbírka zákonů, částka 30, 2004, č. 96. s. 1452 -1479.
8. Etický kodex zdravotnického pracovníka nelékařských oborů. Věstník Ministerstva zdravotnictví ČR, částka 7, 2004, č. 8, s. 10-11.

*Vzdělávací program akreditovaného kvalifikačního kurzu k získání způsobilosti k výkonu povolání -
Sanitář pro lázně a léčebnou rehabilitaci*

Pořádá:

Akreditované zařízení, kterému byla udělena akreditace Ministerstvem zdravotnictví ČR.

Uplatnění absolventů:

Pod odborným dohledem, resp. přímým vedením zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování zdravotní péče v lázeňském nebo rehabilitačním zařízení bez odborného dohledu provádí pomocné a obslužné činnosti nutné k poskytování této péče ve zdravotnických zařízeních lázeňské péče ve výkonu povolání sanitář pro lázně a léčebnou rehabilitaci.

Materiální zabezpečení kurzu:

Odborná praxe musí být zajištěna v rehabilitačním, resp. lázeňském (zdravotnickém) zařízení; materiální vybavení musí být ve shodě s potřebami pro výkon příslušného povolání.

Profil absolventa akreditovaného kvalifikačního kurzu pro obor

Sanitář pro lázně a léčebnou rehabilitaci:

Charakteristika:

Absolvent je připraven k výkonu povolání sanitář pro lázně a léčebnou rehabilitaci se znalostí rozsahu svých činností, své odpovědnosti i kompetence a své role v rámci týmu.

Cílové znalosti:

- zná etické, právní a psychologické aspekty zdravotnické profese,
- zná základy podpory a ochrany zdraví, včetně bezpečnosti a ochrany zdraví pacientů, personálu a životního prostředí,
- zná základy organizace a provozu zdravotnických zařízení, provozu lázní a zařízení pro léčebnou rehabilitaci,
- má základní teoretické vědomosti o poskytování první pomoci,
- zná základy poskytování lázeňské péče v rozsahu optimálním pro roli sanitáře pro lázně a léčebnou rehabilitaci,
- zná základy léčebné rehabilitace v rozsahu optimálním pro roli sanitáře pro lázně a léčebnou rehabilitaci.

Cílové dovednosti:

V rozsahu optimálním pro roli sanitáře

upevnění získaných vědomostí a dovedností v poskytování lázeňské péče,
 upevnění získaných vědomostí a dovedností při podílení se na léčebné rehabilitaci,
 v komunikaci,
 v poskytování první pomoci,
 v péči o prostředí,
 v aplikaci poznatků v týmové práci v přímém kontaktu a spolupráci s jinými profesemi ve zdravotnictví.

Cíl akreditovaného kvalifikačního kurzu:

Cílem je, aby absolvent byl teoreticky i prakticky připraven spolupracovat v rozsahu svých činností při poskytování lázeňské péče a léčebné rehabilitace, byl schopen poskytnout první pomoc, osvojil si psychologický přístup k nemocnému, získal schopnost respektovat materiální a finanční zdroje a nabyl zkušenosti z týmové práce s příslušníky jiných profesí ve zdravotnictví.

Učební plán

<u>Předmět</u>	<u>počet hodin</u>
I. Teoretická část	100
Základy veřejného zdravotnictví	11
Podpora a ochrana zdraví	21
Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	5
Somatologie	8
Základy zdravotnické psychologie	16
Postupy při poskytování první pomoci	10
Základy práce v léčebných lázních a v léčebné rehabilitaci	29
I. Praktická část	50
Nácvik poskytování první pomoci	10
Technika práce	40
(praxe v léčebných lázních nebo na úseku léčebné rehabilitace)	
Celkem	150

Akreditovaný kvalifikační kurz k získání odborné způsobilosti k výkonu povolání sanitář pro lázně a léčebnou rehabilitaci:

a) V denní formě studia se specificky odborným charakterem, který zahrnuje nejméně 150 kontaktních hodin, a to nejméně 100 hodin teorie a 50 hodin praxe.

b) V jiné než denní formě studia, jehož celková doba výuky není kratší než doba výuky podle

písmene a) a není dotčena úroveň vzdělání.

Podmínky přijetí:

ukončené základní vzdělání,
dovršení věku 18 let,
úspěšné absolvování ústního přijímacího pohovoru,
dobrá fyzická kondice.

Metody výuky:

Přednášky, semináře, problémové situace, praktický nácvik dovedností, exkurze, odborný praktický výcvik ve zdravotnickém zařízení.

Způsob zakončení:

Závěrečná zkouška před zkušební komisí dle zkušebního řádu

část teoretická,
část praktická,

Absolvent obdrží osvědčení o získání odborné způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání v oboru Sanitář pro lázně a léčebnou rehabilitaci.

Učební osnovy

I. Teoretická část

Základy veřejného zdravotnictví ... 11

Anotace předmětu:

Poskytuje základní informace v oblasti organizace zdravotnických služeb, organizací a provozu zdravotnických zařízení, o zdravotnických pracovnících - jejich způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání, jejich právní odpovědnosti a etice.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je získání poznatků, které pomohou orientovat se ve struktuře zdravotnických zařízení, v jejich organizaci a provozu, poskytnout informace o způsobilosti k výkonu povolání, kompetencích, etice a právní odpovědnosti zdravotnického pracovníka.

Systém zdravotnictví, ... 2

zdravotní péče,

úloha státu v řízení zdravotnických služeb,

principy všeobecného zdravotního pojištění,

práva pojištěných,

úloha zdravotnického pracovníka v edukaci a prevenci.

Organizace a provoz zdravotnických zařízení, ... 1

organizační řád,

provozní řád.

Zdravotnický pracovník a jeho postavení v pracovním týmu, ... 2

způsobilost k výkonu zdravotnického povolání - legislativní podpora,

celoživotní vzdělávání zdravotnických pracovníků,

kompetence a týmová práce.

Právní odpovědnost zdravotnického pracovníka, ... 2

povinná mlčenlivost,

povinnosti, odpovědnost a práva stanovená zákoníkem práce.

Etika zdravotnického pracovníka, ... 4

úvod do problematiky,

práva pacientů,

profesní etické kodexy.

Podpora a ochrana zdraví ... 21

Anotace předmětu:

Předmět poskytuje informace z oborů mikrobiologie, epidemiologie o šíření nákaz a hygienicko epidemiologických aspektech, které hrají důležitou roli v ochraně a podpoře zdraví jak nemocných, tak zdravotnických pracovníků.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je získání základních poznatků v oblasti ochrany a podpory zdraví a aplikaci opatření ochrany zdraví při práci všeobecného sanitáře.

Hygiena a její význam, ... 5

riziková pracoviště,

bezpečnost a ochrana zdraví jak nemocných, tak zdravotnických pracovníků,

manipulace s prádlem,

mechanizace úklidových prací.

Základní pojmy z mikrobiologie a epidemiologie. ... 6

Všeobecné poznatky o infekčních onemocněních ... 3

způsoby přenosu

(nozokomiální nákazy, AIDS/HIV, virové hepatitidy apod.)

jejich prevence.

Základní pojmy - dezinfekce, dezinfekce, deratizace, ... 5

zásady, metody a prostředky dezinfekce ve zdravotnické praxi.

Hygienické požadavky a pracovní postupy pro zabezpečení ... 2

hygieny pracovního prostředí v provozu

léčebných lázní a léčebné rehabilitace.

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci /dále jen BOZP/ ... 5

Anotace předmětu:

Předmět poskytuje informace o bezpečnosti a ochraně zdraví, o povinnostech a opatřeních, které je nutno v rámci této ochrany dodržovat.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je získání poznatků v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví, o povinnostech pracovníků a organizací, které nutno v rámci BOZP dodržovat.

Poslání BOZP ... 1

povinnosti organizace, pracovníka, státní odborný dozor

Zásady bezpečné práce s technickým zařízením, ... 1

elektrina, plyn, ionizující záření, tlakové nádoby, výtahy apod.

Osobní ochranné pracovní prostředky, ... 1

jejich poskytování a používání,

povinnosti pracovníka a organizace při vzniku pracovního úrazu

a nemoci z povolání

Specifika BOZP na zdravotnických pracovištích ... 1

Základní povinnosti v požární ochraně, ... 1

hasící prostředky, prevence.

Somatologie ... 8

Anotace předmětu:

Předmět je koncipován jako teoretický základ pro pochopení stavby lidského těla, základních funkcí organismu a jejich vzájemných souvislostí.

Cíl:

Cílem předmětu je získání základních poznatků v anatomii a fyziologii lidského těla.

Stavba lidského těla,

buňka, tkáň, orgány, organizmus.

Systémy lidského těla

pohybový,
svalový,
oběhový,
dýchací,
trávicí,
vylučovací a močový,
nervový,
kožní.

Žlázy s vnitřní sekrecí.

Smysly a smyslové orgány.

Zdravotnická psychologie a nácvik komunikativních dovedností ... 16

Anotace předmětu:

Předmět je koncipován jako teoretický základ aplikace psychologického přístupu k nemocným a následné aplikaci teoretických poznatků při nácviku komunikativních dovedností.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je získání základních poznatků zdravotnické psychologie a jejich aplikace v komunikaci s nemocnými, rodinou nemocného i v rámci pracovního týmu.

Význam psychologie pro zdravotnického pracovníka ... 2

Psychologie nemocného, ... 2

nemoc jako náročná životní situace,

neadaptivní chování

Komunikace, ... 6

komunikační prostředky, jejich využití v sociální interakci,

nácvik komunikativních dovedností

Interpersonální vztahy ... 2

Řešení problémových situací a příkladů psychologického přístupu ... 4

k nemocným, klientům, rodinám a spolupracovníkům

Postupy při poskytování první pomoci ... 20

Teoretická část ... 10

Anotace předmětu:

Předmět je koncipován jako teoretický základ pro orientaci v metodice a aplikaci postupů první pomoci.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je poskytnout základní znalosti v problematice poskytování první pomoci.

Úvod do problematiky první pomoci,

postup při poskytování základní první pomoci,

neodkladná resuscitace,

stavy vyžadující první pomoc a prevence komplikací

rány,
krvácení,
bezvědomí a křečové stavy,
šok, kolaps,
náhlé příhody břichní,
poranění hlavy, krku, páteře a míchy, hrudníku, břicha,
poranění kostí a kloubů,
popálení, poleptání, poranění elektrickým proudem, poškození chladem,
úpal, úžeh,
akutní otravy, drogová závislost,
psychické poruchy,
cizí těleso v oku, uchu, dýchacích cestách.
Praktická část ... 10

Anotace předmětu:

Předmět je koncipován jako praktický základ pro upevnění získaných dovedností a získání schopnosti jejich realizace v praxi.

Cíl předmětu:

Cílem praktické části předmětu je vybavit studující praktickými dovednostmi, resp. získání zkušeností z aplikace teoretických poznatků v poskytování první pomoci

neodkladná resuscitace,

stavění krvácení,

obvazová technika,

polohování a odsun raněného.

Základy práce v léčebných lázních a v léčebné rehabilitaci ... 29

Anotace předmětu:

Předmět je koncipován jako teoretický základ a názorná demonstrace pro vytvoření základních profesionálních dovedností v rozsahu potřebném pro sanitáře pro lázně a léčebnou rehabilitaci.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu získání základních poznatků v balneologii a v léčebné rehabilitaci

Organizace lázeňské péče a vymezení role sanitáře.

Organizace péče v léčebné rehabilitaci a vymezení role sanitáře.

Spolupráce sanitáře pro lázně a léčebnou rehabilitaci při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků a zdravotnických prostředků.

Technika manipulace s lůžky a dalšími pomocnými zařízeními pro lázeňskou a rehabilitační péči.

Rehabilitační ošetřování a jeho uplatnění v praxi.

Rehabilitační zdravotnické prostředky v práci sanitáře pro lázně a léčebnou rehabilitaci a zásady péče o ně.

Základní pojmy v balneologii a léčebné rehabilitaci.

Přírodní léčivé zdroje.

Klimatoterapie.

Základy inhalační terapie.

Koupelové procedury.

Základy termoterapie.

Základy ergoterapie a vymezení role sanitáře.

Základy vodoléčby - postupy a zásady.

Základy léčby zábaly - postupy a zásady.

Exkurze v rehabilitačním zařízení nebo v lázeňském zařízení.

II. Praktická část

Technika práce ... 40

(praxe v léčebných lázních nebo na oddělení léčebné rehabilitace)

Anotace předmětu:

Praktická část předmětu je koncipována jako základ pro upevnění získaných dovedností a získání schopnosti jejich realizace v praxi v rozsahu potřebném pro obor sanitář pro lázně a

léčebnou rehabilitaci.

Cíl:

Cílem praktické části je vybavit studující praktickými dovednostmi, resp. získání zkušeností z aplikace teoretických poznatků v poskytování lázeňské péče a péče v léčebné rehabilitaci a získání zkušeností z týmové práce.

Praxe je zaměřena na získání praktických dovedností

- v asistenci při poskytování rehabilitačního ošetřování,
- v provádění procedur vodoléčby,
- v podávání koupelových procedur,
- v podávání inhalační terapie,
- v podávání procedur termoterapie,
- v asistenci při ergoterapii,
- v asistenci při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků a zdravotnických prostředků,
- v péči o prostředí a zdravotnické prostředky – přístroje a pomůcky,
- v péči o prádlo,
- v komunikaci s nemocným a klientem,
- v komunikaci v rámci týmu.

Praktická část předmětu postupy při poskytování první pomoci ... 10

/anotace, cíl a náplň uvedena pod teoretickou částí předmětu/

Seznam literatury:

1. Ertlová, F.; Mucha, J.; a kol.; Přednemocniční neodkladná péče. Brno: NCO NZO 2003. 368 s. ISBN 80-7013-379-1.
2. Haškovcová, H. České ošetřovatelství 5. Manuálek o etice. Brno: IDV PZ 2000. 46s. ISBN 80-7013-310-4.
3. Haškovcová, H. Práva pacientů. Brno: IDV PZ 1996. 176s. ISBN 80-902163-0-7.
4. Jobánková, M.; a kol. Kapitoly z psychologie pro zdravotnické pracovníky. Brno: IDV PZ 2002. 225s. ISBN 80-7013-365-1.
5. Melicherčíková, V. Sterilizace a dezinfekce ve zdravotnictví. Praha: Grada 1998. 102s. ISBN 80-7169-442-8.
6. Prudíl, L. Základy právní odpovědnosti ve zdravotnictví. Brno: IDV PZ 2002. 82s. ISBN 80-7013-371-6.
7. Zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů /zákon o nelékařských zdravotnických povoláních/. Sbírka zákonů, částka 30, 2004, č. 96. s. 1452 -1479.

8. Etický kodex zdravotnického pracovníka nelékařských oborů. Věstník Ministerstva zdravotnictví ČR, částka 7, 2004, č. 8, s. 10-11.

*Vzdělávací program akreditovaného kvalifikačního kurzu k získání způsobilosti k výkonu povolání -
Sanitář pro laboratoř a transfúzní oddělení*

Pořádá:

Akreditované zařízení, kterému byla udělena akreditace Ministerstvem zdravotnictví ČR.

Uplatnění absolventů:

Pod odborným dohledem, resp. přímým vedením zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování laboratorní diagnostické péče bez odborného dohledu nebo všeobecné sestry provádí pomocné a obslužné činnosti nutné pro poskytování zdravotní péče na úseku laboratoří a zařízení transfúzní služby ve výkonu povolání sanitář pro laboratoř a transfúzní oddělení.

Materiální zabezpečení kurzu:

Odborná praxe musí být zajištěna ve zdravotnickém zařízení; materiální vybavení musí být ve shodě s potřebami pro výkon příslušného povolání.

Profil absolventa akreditovaného kvalifikačního kurzu pro obor Sanitář pro laboratoř a transfúzní oddělení

Charakteristika:

Absolvent je připraven k výkonu povolání sanitář pro laboratoř a transfúzní oddělení se znalostí rozsahu svých činností, své odpovědnosti i kompetence a své role v rámci týmu.

Cílové znalosti:

zná etické, právní a psychologické aspekty zdravotnické profese,
zná základy podpory a ochrany zdraví, včetně bezpečnosti a ochrany zdraví pacientů, dárců krve a krevních složek, personálu a životního prostředí,
zná základy organizace a provozu zdravotnických zařízení, provozu diagnostických laboratoří a laboratoří transfúzní služby,
má základní teoretické vědomosti o poskytování první pomoci,
zná základy laboratorní diagnostické péče v rozsahu optimálním pro roli sanitáře pro laboratoř a transfúzní oddělení,
zná specifika práce transfúzních stanic v rozsahu optimálním pro roli sanitáře pro laboratoř a transfúzní oddělení.

Cílové dovednosti:

V rozsahu optimálním pro roli sanitáře pro laboratoř a transfúzní oddělení

upevnění získaných vědomostí a dovedností v pomocných a obslužných činnostech při poskytování laboratorní diagnostické péči,
upevnění získaných vědomostí a dovedností při podílení se na výkonech na úseku zařízení transfúzních oddělení,
v komunikaci,
v poskytování první pomoci,
v péči o prostředí,

v aplikaci poznatků v týmové práci v přímém kontaktu a spolupráci s jinými profesemi ve zdravotnictví.

Cíl akreditovaného kvalifikačního kurzu:

Cílem je, aby absolvent byl teoreticky i prakticky připraven spolupracovat v rozsahu svých činností při poskytování zdravotní a laboratorní diagnostické péče, byl schopen poskytnout první pomoc, osvojil si psychologický přístup k nemocnému, k dárci krve a krevních složek, získal schopnost respektovat materiální a finanční zdroje a nabyl zkušenosti z týmové práce s příslušníky jiných profesí ve zdravotnictví.

Učební plán

Předmět	počet hodin
I. Teoretická část	100
Základy veřejného zdravotnictví	11
Podpora a ochrana zdraví	21
Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	5
Somatologie	8
Základy zdravotnické psychologie	16
Postupy při poskytování první pomoci	10
Základy práce v laboratoři a v zařízení transfúzní služby	29
II. Praktická část	50
Nácvik poskytování první pomoci	10
Technika práce (praxe v laboratoři a na transfúzním oddělení)	40
Celkem	150

Akreditovaný kvalifikační kurz k získání odborné způsobilosti k výkonu povolání sanitář pro laboratoř a transfúzní oddělení probíhá:

a) V denní formě studia se specificky odborným charakterem, který zahrnuje nejméně 150 kontaktních hodin, a to nejméně 100 hodin teorie a 50 hodin praxe.

b) V jiné než denní formě studia, jehož celková doba výuky není kratší než doba výuky podle písmene a) a není dotčena úroveň vzdělání.

Podmínky přijetí:

ukončené základní vzdělání,
dovršení věku 18 let,
úspěšné absolvování ústního přijímacího pohovoru.

Metody výuky:

Přednášky, semináře, problémové situace, praktický nácvik dovedností, exkurze, odborný praktický výcvik ve zdravotnickém zařízení.

Způsob zakončení:

Závěrečná zkouška před zkušební komisí dle zkušebního řádu

část teoretická,

část praktická.

Absolvent obdrží osvědčení o získání odborné způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání v oboru Sanitář pro laboratoř a transfúzní oddělení.

Učební osnovy

I. Teoretická část

Základy veřejného zdravotnictví ... 11

Anotace předmětu:

Poskytuje základní informace v oblasti organizace zdravotnických služeb, organizaci a provozu zdravotnických zařízení, o zdravotnických pracovnících - jejich způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání, jejich právní odpovědnosti a etice.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je získání poznatků, které pomohou orientovat se ve struktuře zdravotnických zařízení, v jejich organizaci a provozu, poskytnout informace o způsobilosti k výkonu povolání, kompetencích, etice a právní odpovědnosti zdravotnického pracovníka.

Systém zdravotnictví, ... 2

zdravotní péče,

úloha státu v řízení zdravotnických služeb,

principy všeobecného zdravotního pojištění,

práva pojištěných,

úloha zdravotnického pracovníka v edukaci a prevenci.

Organizace a provoz zdravotnických zařízení, ... 1

organizační řád,

provozní řád.

Zdravotnický pracovník a jeho postavení v pracovním týmu, ... 2

způsobilost k výkonu zdravotnického povolání - legislativní podpora,

celoživotní vzdělávání zdravotnických pracovníků,

kompetence a týmová práce.

Právní odpovědnost zdravotnického pracovníka, ... 2

povinná mlčenlivost,

povinnosti, odpovědnost a práva stanovená zákoníkem práce.

Etika zdravotnického pracovníka, ... 4

úvod do problematiky,

práva pacientů,

profesní etické kodexy.

Podpora a ochrana zdraví ... 21

Anotace předmětu:

Předmět poskytuje informace z oborů mikrobiologie, epidemiologie o šíření nákaz a hygienicko epidemiologických aspektech, které hrají důležitou roli v ochraně a podpoře zdraví jak nemocných, tak zdravotnických pracovníků.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je získání základních poznatků v oblasti ochrany a podpory zdraví a aplikaci opatření ochrany zdraví při práci všeobecného sanitáře.

Hygiena a její význam, ... 5

riziková pracoviště,

bezpečnost a ochrana zdraví jak nemocných, tak zdravotnických pracovníků,

manipulace s prádlem,

mechanizace úklidových prací.

Základní pojmy z mikrobiologie a epidemiologie. ... 6

Všeobecné poznatky o infekčních onemocněních ... 3

způsoby přenosu

(nozokomiální nákazy, AIDS/HIV, virové hepatitidy apod.)

jejich prevence.

Základní pojmy - dezinfekce, dezinfekce, deratizace, ... 5

zásady, metody a prostředky dezinfekce ve zdravotnické praxi.

Hygienické požadavky a pracovní postupy ... 2

pro zabezpečení hygieny pracovního prostředí
v provozu laboratoří a zařízení transfúzních oddělení.

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci /dále jen BOZP/ ... 5

Anotace předmětu:

Předmět poskytuje informace o bezpečnosti a ochraně zdraví, o povinnostech a opatřeních, které je nutno v rámci této ochrany dodržovat.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je získání poznatků v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví, o povinnostech pracovníků a organizací, které nutno v rámci BOZP dodržovat.

Poslání BOZP ... 1

povinnosti organizace, pracovníka, státní odborný dozor.

Zásady bezpečné práce s technickým zařízením, ... 1

elektrina, plyn, ionizující záření, tlakové nádoby, výtahy apod.

Osobní ochranné pracovní prostředky, ... 1

jejich poskytování a používání,

povinnosti pracovníka a organizace při vzniku pracovního úrazu

a nemoci z povolání.

Specifika BOZP na zdravotnických pracovištích. ... 1

Základní povinnosti v požární ochraně, ... 1

hasící prostředky, prevence.

Somatologie ... 8

Anotace předmětu:

Předmět je koncipován jako teoretický základ pro pochopení stavby lidského těla, základních funkcí organismu a jejich vzájemných souvislostí.

Cíl:

Cílem předmětu je získání základních poznatků v anatomii a fyziologii lidského těla.

Stavba lidského těla,

buňka, tkáň, orgány, organizmus.

Systémy lidského těla

pohybový,
svalový,
oběhový,
dýchací,
trávicí,
vylučovací a močový,
nervový,
kožní.

Žlázy s vnitřní sekrecí.

Smysly a smyslové orgány.

Zdravotnická psychologie a nácvik komunikativních dovedností ... 16

Anotace předmětu:

Předmět je koncipován jako teoretický základ aplikace psychologického přístupu k nemocným dárčům krve a krevních složek a následné aplikaci teoretických poznatků při nácviku komunikativních dovedností.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je získání základních poznatků zdravotnické psychologie a jejich aplikace v komunikaci s nemocnými, rodinou nemocného, dárčům krve a dárčům krevních složek i v rámci pracovního týmu.

Význam psychologie pro zdravotnického pracovníka. ... 1

Psychologie nemocného, ... 3

nemoc jako náročná životní situace,
neadaptivní chování.

Psychologie dárce krve, bezplatné dárcovství, altruismus. ... 1

Komunikace, ... 5

komunikační prostředky, jejich využití v sociální interakci,
nácvik komunikativních dovedností.

Interpersonální vztahy. ... 2

Řešení problémových situací a příkladů psychologického přístupu ... 4

k nemocným a jejich rodinám, dárčům krve a krevních složek,
ke spolupracovníkům.

Postupy při poskytování první pomoci ... 20

Teoretická část ... 10

Anotace předmětu:

Předmět je koncipován jako teoretický základ pro orientaci v metodice a aplikaci postupů první pomoci.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je poskytnout základní znalosti v problematice poskytování první pomoci.

Úvod do problematiky první pomoci,

postup při poskytování základní první pomoci,

neodkladná resuscitace,

stavy vyžadující první pomoc a prevence komplikací

rány,

krvácení,

bezvědomí a křečové stavy,

šok, kolaps,

náhlé příhody břišní,

poranění hlavy, krku, páteře a míchy, hrudníku, břicha,

poranění kostí a kloubů,

popálení, poleptání, poranění elektrickým proudem, poškození chladem,

úpal, úžeh,

akutní otravy, drogová závislost,

psychické poruchy,

cizí těleso v oku, uchu, dýchacích cestách.

Praktická část ... 10

Anotace předmětu:

Předmět je koncipován jako praktický základ pro upevnění získaných dovedností a získání schopnosti jejich realizace v praxi.

Cíl předmětu:

Cílem praktické části předmětu je vybavit studující praktickými dovednostmi, resp. získání zkušeností z aplikace teoretických poznatků v poskytování první pomoci

neodkladná resuscitace,

stavění krvácení,

obvazová technika,

polohování a transport raněného.

Základy práce v laboratoři a v zařízení transfúzní služby ... 29

Anotace předmětu:

Předmět je koncipován jako teoretický základ a názorná demonstrace pro vytvoření základních

profesionálních dovedností v rozsahu potřebném pro obor Sanitář pro laboratoř a transfúzní oddělení.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu získání základních poznatků v poskytování laboratorní diagnostické péče a poskytování zdravotní péče na úseku laboratoří a zařízení transfúzní služby.

Organizace provozu laboratoří a zařízení transfúzní služby.

Specifika práce při manipulaci s tlakovými nádobami, s přístroji zdravotnické a laboratorní techniky na úseku laboratoří a zařízení transfúzní služby a péče o ně.

Zásady péče o laboratorní sklo a pomůcky.

Podíl sanitáře pro laboratoř a transfúzní oddělení na transportu, třídění a centrifugaci biologického materiálu a zdravotnických prostředků.

Podíl sanitáře pro laboratoř a transfúzní oddělení na distribuci laboratorních výsledků.

Příprava zdravotnických prostředků pro odběry.

Likvidace biologického a kontaminovaného zdravotnického materiálu.

Kontrola, manipulace a uložení léčivých přípravků a zdravotnických prostředků.

Spolupráce při evidenci dárců, práce s informačním systémem.

Spolupráce při odběrech krve a krevních složek a následném zpracování krve a krevních složek dle zásad správné výrobní práce.

Exkurze v laboratoři nebo v zařízení transfúzní služby.

II. Praktická část

Technika práce ... 40

(praxe v laboratoři nebo zařízení transfúzní služby, na pracovišti výpočetní techniky)

Anotace předmětu:

Praktická část předmětu je koncipována jako základ pro upevnění získaných dovedností a získání schopnosti jejich realizace v praxi v rozsahu potřebném pro sanitáře pro laboratoř a transfúzní oddělení.

Cíl:

Cílem praktické části je vybavit studující praktickými dovednostmi, resp. získání zkušeností z aplikace teoretických poznatků v poskytování základní ošetrovatelské péče a získání zkušeností z týmové práce.

Praxe je zaměřena na získání praktických dovedností

v manipulaci s tlakovými nádobami, se zdravotnickými prostředky přístroji a laboratorní

technikou a péči o ně,
v pomocných a obslužných činnostech při odběrech a přípravě materiálu na odběry,
v likvidaci biologického a kontaminovaného zdravotnického materiálu,
v asistenci při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků a zdravotnických prostředků,
v péči o dárce krve a krevních složek při odběrech a jejich evidenci,
v péči o prostředí a zdravotnické prostředky – přístroje a pomůcky,
v péči o prádlo,
v komunikaci s nemocným a dárce krve a krevních složek,
v komunikaci v rámci týmu.

Praktická část předmětu postupy při poskytování první pomoci ... 10

/anotace, cíl a náplň uvedena pod teoretickou částí předmětu/

Seznam literatury:

1. Ertlová, F.; Mucha, J.; a kol.; Přednemocniční neodkladná péče. Brno: NCO NZO 2003. 368 s. ISBN 80-7013-379-1.
2. Haškovcová, H. České ošetřovatelství 5. Manuálek o etice. Brno: IDV PZ 2000. 46s. ISBN 80-7013-310-4.
3. Haškovcová, H. Práva pacientů. Brno: IDV PZ 1996. 176s. ISBN 80-902163-0-7.
4. Jobánková, M.; a kol. Kapitoly z psychologie pro zdravotnické pracovníky. Brno: IDV PZ 2002. 225s. ISBN 80-7013-365-1.
5. Melicherčíková, V. Sterilizace a dezinfekce ve zdravotnictví. Praha: Grada 1998. 102s. ISBN 80-7169-442-8.
6. Prudil, L. Základy právní odpovědnosti ve zdravotnictví. Brno: IDV PZ 2002. 82s. ISBN 80-7013-371-6.
7. Zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů /zákon o nelékařských zdravotnických povoláních/. Sbírka zákonů, částka 30, 2004, č. 96. s. 1452 –1479.
8. Etický kodex zdravotnického pracovníka nelékařských oborů. Věstník Ministerstva zdravotnictví ČR, částka 7, 2004, č. 8, s. 10-11.

*Vzdělávací program akreditovaného kvalifikačního kurzu k získání způsobilosti k výkonu povolání -
Sanitář pro pitevnu nebo sanitář pro autoptické oddělení*

Pořádá:

Akreditované zařízení, kterému byla udělena akreditace Ministerstvem zdravotnictví ČR.

Uplatnění absolventů:

Pod odborným dohledem, resp. přímým vedením zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu povolání bez odborného dohledu provádí činnosti v rozsahu stanoveném vyhláškou na úseku patologie ve výkonu povolání sanitář pro pitevnu nebo sanitář pro autoptické oddělení.

Materiální zabezpečení kurzu:

Odborná praxe musí být zajištěna ve zdravotnickém zařízení; materiální vybavení musí být ve shodě s potřebami pro výkon příslušného povolání.

Profil absolventa akreditovaného kvalifikačního kurzu pro obor

Sanitář pro pitevnu nebo Sanitář pro autoptické oddělení

Charakteristika:

Absolvent je připraven k výkonu povolání sanitář pro pitevnu nebo sanitář pro autoptické oddělení se znalostí rozsahu svých činností, své odpovědnosti i kompetence a své role v rámci týmu.

Cílové znalosti:

- zná etické, právní a psychologické aspekty zdravotnické profese,
- zná základy podpory a ochrany zdraví, včetně bezpečnosti a ochrany zdraví pacientů, personálu a životního prostředí,
- zná základy organizace a provozu zdravotnických zařízení, provozu pitevny,
- má základní teoretické vědomosti o poskytování první pomoci,
- zná základy práce při výkonu pitvy a úpravy těla pro předání pohřební službě v rozsahu optimálním pro roli sanitáře pro pitevnu nebo sanitáře pro autoptické oddělení,
- zná základy patologie v rozsahu optimálním pro roli sanitáře pro pitevnu nebo sanitáře pro autoptické oddělení.

Cílové dovednosti:

V rozsahu optimálním pro roli sanitáře

- upevnění získaných vědomostí a dovedností výkonu pitvy a úpravě těla pro předání pohřebnímu ústavu,
- upevnění získaných vědomostí a dovedností při podílení se na výkonech na úseku patologie,
- v komunikaci,
- v poskytování první pomoci,
- v péči o prostředí,
- v aplikaci poznatků v týmové práci v přímém kontaktu a spolupráci s jinými profesemi ve zdravotnictví.

Cíl akreditovaného kvalifikačního kurzu:

Cílem je, aby absolvent byl teoreticky i prakticky připraven spolupracovat v rozsahu svých činností při výkonu pitvy a úpravy těla po pitvě, byl schopen poskytnout první pomoc, osvojil si psychologický přístup k pozůstalým, získal schopnost respektovat materiální a finanční zdroje a nabyl zkušenosti z týmové práce s příslušníky jiných profesí ve zdravotnictví.

Učební plán

<u>Předmět</u>	<u>počet hodin</u>
I. Teoretická část	100
Základy veřejného zdravotnictví	12
Podpora a ochrana zdraví	21
Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	5

Somatologie	8
Základy zdravotnické psychologie	16
Postupy při poskytování první pomoci	10
Základy práce na pitevně	28
II. Praktická část	50
Nácvik poskytování první pomoci	10
Technika práce (praxe na pitevně)	40
Celkem	150

Akreditovaný kvalifikační kurz k získání odborné způsobilosti k výkonu povolání sanitář pro pitevnu nebo sanitář pro autoptické oddělení

a) V denní formě studia se specificky odborným charakterem, který zahrnuje nejméně 150 kontaktních hodin, a to nejméně 100 hodin teorie a 50 hodin praxe.

b) V jiné než denní formě studia, jehož celková doba výuky není kratší než doba výuky podle písmene a) a není dotčena úroveň vzdělání.

Podmínky přijetí:

ukončené základní vzdělání,
dovršení věku 18 let,
úspěšné absolvování ústního přijímacího pohovoru,
dobrá fyzická kondice.

Metody výuky:

Přednášky, semináře, problémové situace, praktický nácvik dovedností, exkurze, odborný praktický výcvik ve zdravotnickém zařízení.

Způsob zakončení:

Závěrečná zkouška před zkušební komisí dle zkušebního řádu

část teoretická,
část praktická.

Absolvent obdrží osvědčení o získání odborné způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání v oboru Sanitář pro pitevnu nebo Sanitář pro autoptické oddělení.

Učební osnovy

I. Teoretická část

Základy veřejného zdravotnictví ... 12

Anotace předmětu:

Poskytuje základní informace v oblasti organizace zdravotnických služeb, organizaci a provozu zdravotnických zařízení, o zdravotnických pracovnících - jejich způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání, jejich právní odpovědnosti a etice.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je získání poznatků, které pomohou orientovat se ve struktuře zdravotnických zařízení, v jejich organizaci a provozu, poskytnout informace o způsobilosti k výkonu povolání, kompetencích, etice a právní odpovědnosti zdravotnického pracovníka.

Systém zdravotnictví, ... 2

zdravotní péče,

úloha státu v řízení zdravotnických služeb,

principy všeobecného zdravotního pojištění,

práva pojištěných,

úloha zdravotnického pracovníka v edukaci a prevenci.

Organizace a provoz zdravotnických zařízení, ... 1

organizační řád,

provozní řád.

Zdravotnický pracovník a jeho postavení v pracovním týmu, ... 2

způsobilost k výkonu zdravotnického povolání - legislativní podpora,

celoživotní vzdělávání zdravotnických pracovníků,

kompetence a týmová práce.

Právní odpovědnost zdravotnického pracovníka, ... 2

povinná mlčenlivost,

povinnosti, odpovědnost a práva stanovená zákoníkem práce.

Etika zdravotnického pracovníka, ... 5

úvod do problematiky,

práva pacientů,

profesní etické kodexy,

etika při práci v pitevně.

Podpora a ochrana zdraví ... 21

Anotace předmětu:

Předmět poskytuje informace z oborů mikrobiologie, epidemiologie o šíření nákaz a hygienicko epidemiologických aspektech, které hrají důležitou roli v ochraně a podpoře zdraví jak nemocných, tak zdravotnických pracovníků.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je získání základních poznatků v oblasti ochrany a podpory zdraví a aplikaci opatření ochrany zdraví při práci všeobecného sanitáře.

Hygiena a její význam, ... 5

riziková pracoviště,

bezpečnost a ochrana zdraví jak nemocných, tak zdravotnických pracovníků,

manipulace s prádlem,

mechanizace úklidových prací.

Základní pojmy z mikrobiologie a epidemiologie. ... 6

Všeobecné poznatky o infekčních onemocněních ... 3

způsoby přenosu

(nozokomiální nákazy, AIDS/HIV, virové hepatitidy apod.)

jejich prevence.

Základní pojmy - dezinfekce, dezinsekce, deratizace, ... 5

zásady, metody a prostředky dezinfekce ve zdravotnické praxi.

Hygienické požadavky a pracovní postupy pro zabezpečení ... 2

hygieny pracovního prostředí v provozu pitevny.

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci /dále jen BOZP/ ... 5

Anotace předmětu:

Předmět poskytuje informace o bezpečnosti a ochraně zdraví, o povinnostech a opatřeních, které je nutno v rámci této ochrany dodržovat.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je získání poznatků v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví, o povinnostech pracovníků a organizací, které nutno v rámci BOZP dodržovat.

Poslání BOZP ... 1

povinnosti organizace, pracovníka, státní odborný dozor.

Zásady bezpečné práce s technickým zařízením, ... 1

elektřina, plyn, ionizující záření, tlakové nádoby, výtahy apod.

Osobní ochranné pracovní prostředky, ... 1

jejich poskytování a používání,

povinnosti pracovníka a organizace při vzniku pracovního úrazu

a nemoci z povolání.

Specifika BOZP na zdravotnických pracovištích. ... 1

Základní povinnosti v požární ochraně, ... 1

hasící prostředky, prevence.

Somatologie ... 8

Anotace předmětu:

Předmět je koncipován jako teoretický základ pro pochopení stavby lidského těla, základních funkcí organismu a jejich vzájemných souvislostí.

Cíl:

Cílem předmětu je získání základních poznatků v anatomii a fyziologii lidského těla.

Stavba lidského těla,

buňka, tkáň, orgány, organizmus.

Systémy lidského těla

pohybový,

svalový,

oběhový,

dýchací,

trávicí,

vylučovací a močový,

nervový,

kožní.

Žlázy s vnitřní sekrecí.

Smysly a smyslové orgány.

Zdravotnická psychologie a nácvik komunikativních dovedností ... 16

Anotace předmětu:

Předmět je koncipován jako teoretický základ aplikace psychologického přístupu k pozůstalým a následné aplikaci teoretických poznatků při nácviku komunikativních dovedností.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je získání základních poznatků zdravotnické psychologie a jejich aplikace v komunikaci s pozůstalými i v rámci pracovního týmu.

Význam psychologie pro zdravotnického pracovníka. ... 2

Psychologie nemocného, ... 2

nemoc jako náročná životní situace,

neadaptivní chování.

Komunikace, ... 6

komunikační prostředky, jejich využití v sociální interakci,

nácvik komunikativních dovedností.

Interpersonální vztahy. ... 2

Řešení problémových situací a příkladů psychologického přístupu ... 4

k pozůstalým a spolupracovníkům.

Postupy při poskytování první pomoci ... 20

Teoretická část ... 10

Anotace předmětu:

Předmět je koncipován jako teoretický základ pro orientaci v metodice a aplikaci postupů první pomoci.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je poskytnout základní znalosti v problematice poskytování první pomoci.

Úvod do problematiky první pomoci,

postup při poskytování základní první pomoci,

neodkladná resuscitace,

stavy vyžadující první pomoc a prevence komplikací.

rány,
krvácení,

bezvědomí a křečové stavy,
šok, kolaps,
náhlé příhody břichní,
poranění hlavy, krku, páteře a míchy, hrudníku, břicha,
poranění kostí a kloubů,
popálení, poleptání, poranění elektrickým proudem, poškození chladem,
úpal, úžeh,
akutní otravy, drogová závislost,
psychické poruchy,
cizí těleso v oku, uchu, dýchacích cestách.
Praktická část ... 10
Anotace předmětu:

Předmět je koncipován jako praktický základ pro upevnění získaných dovedností a získání schopnosti jejich realizace v praxi.

Cíl předmětu:

Cílem praktické části předmětu je vybavit studující praktickými dovednostmi, resp. získání zkušeností z aplikace teoretických poznatků v poskytování první pomoci

neodkladná resuscitace,

stavění krvácení,

obvazová technika,

polohování a transport raněného.

Základy práce na pitevně ... 28

Anotace předmětu:

Předmět je koncipován jako teoretický základ a názorná demonstrace pro vytvoření základních profesionálních dovedností v rozsahu potřebném pro sanitáře pro pitevnu.

Cíl předmětu:

Cílem předmětu získání základních poznatků v provozu pitevny, ve výkonu pitvy a úpravě těla po pitvě.

Organizace a provoz pitevny, vymezení role sanitáře pro pitevnu při výkonu pitvy, jeho podíl při zajištění provozu pracoviště pitevny.

Zařízení pitevny, pracovní nástroje a pomůcky a jejich využití při práci v pitevně.

Zásady péče o zařízení, pomůcky a nástroje v provozu pitevny.

Podíl sanitáře pro pitevnu na přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků.

Úloha sanitáře při zabezpečování transportu a likvidaci biologického a zdravotnického materiálu.

Příprava mrtvého těla k pitvě.

Eviscerace orgánů a zašívání mrtvých těl.

Úprava těla pro předání pohřební službě.

Vedení dokumentace, pitevního protokolu, evidence těl zemřelých, jejich šatstva a cenností.

Exkurze v pitevně při výkonu pitvy.

II. Praktická část

Technika práce ... 40

(praxe v pitevně)

Anotace předmětu:

Praktická část předmětu je koncipována jako základ pro upevnění získaných dovedností a získání schopnosti jejich realizace v praxi v rozsahu potřebném pro sanitáře pro pitevnu na pracovišti pitevně.

Cíl:

Cílem praktické části je vybavit studující praktickými dovednostmi, resp. získání zkušeností z aplikace teoretických poznatků v zajišťování provozu pracoviště pitevně, v asistenci při výkonu pitvy a získání zkušeností z týmové práce.

Praxe je zaměřena na získání praktických dovedností

- v asistenci při výkonu pitvy (autopsie),
- v úpravě mrtvého těla po pitvě,
- v péči o prostředí a zdravotnické prostředky – přístroje a pomůcky,
- v asistenci při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků,
- v péči o prádlo,
- v komunikaci s pozůstalými,
- v komunikaci v rámci týmu.

Praktická část předmětu postupy při poskytování první pomoci ... 10

/anotace, cíl a náplň uvedena pod teoretickou částí předmětu/

Seznam literatury:

1. Ertlová, F.; Mucha, J.; a kol.; Přednemocniční neodkladná péče. Brno: NCO NZO 2003. 368 s. ISBN 80-7013-379-1.
2. Haškovcová, H. České ošetřovatelství 5. Manuálek o etice. Brno: IDV PZ 2000. 46s. ISBN 80-7013-310-4.
3. Haškovcová, H. Práva pacientů. Brno: IDV PZ 1996. 176s. ISBN 80-902163-0-7.
4. Jobánková, M.; a kol. Kapitoly z psychologie pro zdravotnické pracovníky. Brno: IDV PZ 2002. 225s. ISBN 80-7013-365-1.
5. Melicherčíková, V. Sterilizace a dezinfekce ve zdravotnictví. Praha: Grada 1998. 102s. ISBN 80-7169-442-8.

6. Prudil, L. Základy právní odpovědnosti ve zdravotnictví. Brno: IDV PZ 2002. 82s. ISBN 80-7013-371-6.
7. Zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů /zákon o nelékařských zdravotnických povoláních/. Sbírka zákonů, částka 30, 2004, č. 96. s. 1452 -1479.
8. Etický kodex zdravotnického pracovníka nelékařských oborů. Věstník Ministerstva zdravotnictví ČR, částka 7, 2004, č. 8, s. 10-11.

MUDr. Dalibor Štambera, v. r.

náměstek ministryně

EPIS